

- a. Bazı Türk araçlarında, mallar palet için uygun olmalarına rağmen paletlere yerleştirilmemekte veya düzgün bir şekilde yerleştirilmemektedir, bu da kontroller sırasında aracın boşaltılıp tekrar yüklenmesini zorlaştırmakta ve gümrük işlemlerinin tamamlanmasını geciktirmektedir,
- b. Bazı Türk malları, manifestonun aslı yerine fotokopisi ile, bazı bilgiler eksik veya el ile yazılmak suretiyle Suudi sınır kapılarına ulaştırılmaktadır. Ayrıca, bazen sadece römork ve yarı römorkun plakası manifestoda belirtilmekte olup, motorlu taşıtın (çekicinin) plakası ise belirtilmemekte veya el ile yazılmaktadır. Bu nedenle, Suudi Heyeti hem römork/yarı römork hem de motorlu taşıtın plakasının manifestoya yazılmasını rica etmiştir.
- c. Gümrük işlemlerinin hızlandırılması için ihracatçının ve ithalatçının adı, malın içeriği gibi bazı önemli bilgilerin manifestoda Arapça olarak yazılması gerekmektedir.
- d. İthalat vergilerinin doğru bir şekilde hesaplanabilmesini teminen, malın değeri, taşıma ve sigorta ücretleri dahil edilmeden ayrı bir şekilde belirtilmelidir.

Türk Heyeti, Suudi Arabistan Heyetinin dile getirdiği hususları kaydetmiş ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İhracatçı Birlikleri ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği gibi ilgili kurum ve kuruluşları bu hususta gerekli tedbirleri almaları için bilgilendireceği belirtmiştir.

3. Yolcu Taşımacılığı

Heyetler, iki ülke arasındaki yolcu taşımacılığı konusunda bilgi teatisinde bulunmuşlardır. Türk Heyeti, iki ülke arasında 15 düzenli hat üzerinden 10 adet firma ile uluslararası düzenli yolcu taşımacılığının gerçekleştirildiğini ifade etmiştir.

Suudi Heyeti, bazı otobüs sürücülerinin otobüsteki yolculara ait olmayan bagaj veya paketleri taşıdıklarını belirtmiştir. Suudi mevzuatına göre, yolcunun ismi ve bagajı manifestoda belirtilmelidir ve yolcunun ismini belirten bir etiket bagaja ve paket üzerine yapıştırılmalıdır, ayrıca yolculara ait olmayan eşyaların otobüste taşınmasına müsaade edilmemelidir.

Suudi Heyeti, ayrıca bazı otobüs ve kamyon sürücülerinin Türkiye'ye seyahat eden otobüslerde ticari boyutlarda Zem Zem suyu taşıdıklarını belirtmiştir. Bunun, Suudi Arabistan'daki mevcut yasalara aykırı olduğunu ifade etmiştir. Suudi Heyeti, Türk tarafından otobüs ve kamyon firmalarını ve sürücülerini uyarmasını rica etmiştir. Türk Heyeti, sözkonusu husus ile ilgili olarak Gümrüğü ve Ticaret Bakanlığını bilgilendireceğini ve Yolcu Taşıma Derneklerini bu tür ihlallere karşı gerekli tedbirleri almaları konusunda uyaracağını belirtmiştir.

Heyetler, yolcu taşımacılığının daha da geliştirilmesi amacıyla işbirliğinin sürdürülmesini kararlaştırmışlardır.

4. Diğer Konular

Türk Heyeti, Suudi Arabistan'a yönelik taşımaların halihazırda Suriye ve Ürdün üzerinden gerçekleştirildiğini belirterek, artan taşıma sayısına paralel olarak alternatif bir güzergah

TÜRKİYE- SUUDİ ARABİSTAN
KARA ULAŞTIRMASI KARMA KOMİSYON TOPLANTISI
PROTOKOLÜ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşma'nın 2 nci Maddesinin 3 üncü paragrafındaki hükümlere bağlı olarak, Türk-Suudi Arabistan Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısı 20 Aralık 2011 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Her iki heyetin listesi ektedir.

Heyetler, aşağıdaki gündem maddeleri üzerinde mutabık kalmışlardır:

- 1 - İki ülke arasında ikili ticaret hacmi ve karayolu taşımacılığı konularında bilgi teatisi
- 2 - Eşya taşımacılığı
- 3 - Yolcu taşımacılığı
- 4 - Diğer konular

1. İki ülke arasında ikili ticaret hacmi ve karayolu taşımacılığı konularında bilgi teatisi

Heyetler, iki ülke arasındaki ikili ticaret ve karayolu taşımacılığına ilişkin istatistiki bilgi teatisinde bulunmuşlardır.

Türk Heyeti, Suudi Arabistan plakalı taşıtların Türkiye'ye yönelik taşımalarının son yıllarda artış gösterdiğini kaydetmiştir. Heyetler, iki ülke arasındaki karayolu taşımacılığının ve ticaret hacminin gelişmesinden duydukları memnuniyeti dile getirmişler ve karayolu taşımacılığının yanı sıra ticaretin de daha da geliştirilmesi konusunda gerekli tedbirleri almayı kabul etmişlerdir.

2. Eşya Taşımacılığı

Heyetler, 8 Temmuz 2006 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında Karayoluyla Yolcu ve Yük Taşımacılığının Düzenlenmesi Hakkında Anlaşmaya uygun olarak Türkiye ile Suudi Arabistan arasındaki karayolu taşımalarının herhangi bir ciddi sorunla karşılaşılmadan sürdürüldüğünü teyit etmişlerdir.

Heyetler, ikili ve transit eşya taşımalarının sözkonusu Anlaşmaya istinaden geçiş belgesi olmaksızın yapıldığını teyit etmişlerdir.

Suudi Arabistan Heyeti, Suudi Arabistan'a yük götüren Türk araçları ile ilgili olarak aşağıdaki bususları gündeme getirmiştir;

olarak Suudi Arabistan-Irak arasındaki Ar-Ar Sınır Kapısının eşya taşıyan Türk taşıtlarının kullanımına açılmasını talep etmiştir.

Suudi Heyeti, Ar-Ar Sınır Kapısının fiziksel kapasitesinin bu tür taşıma talebini karşılamak için yeterli olmadığını ve Hac döneminde geçici olarak açık olduğunu belirtmiştir. Suudi Heyeti ayrıca, Türk taşıtlarınca Ar-AR Sınır Kapısının kullanılması olanağına ilişkin gerekli çalışmaların başlatılması için Türk tarafının talebini ilgili kurumlara ileteceği bilgisini vermiştir.

Türk Heyeti ayrıca Suudi Arabistan'a yönelik taşımalarında çok modlu taşımacılığın imkanlarından yararlanmak istediklerini ifade etmiştir. Bu çerçevede, Türk Heyeti Mısır'ın Safaga Limanı üzerinden Duba limanına ulaşacak Türk araçlarına gerekli kolaylıkların sağlanmasını rica etmiştir.

Suudi Arabistan Heyeti, Duba limanının fiziksel kapasitesinin yeterli olmadığını, halihazırda bu limanın Mısır ile Suudi Arabistan arasında hacılar hariç yolcu ve işçileri taşımak için kullanıldığını açıklamıştır. Bu çerçevede, Suudi Heyeti Mısır'ın Nuweiba limanı ile Ürdün'ün Akabe limanı arasındaki Ro-Ro hattını, devamında ise Ürdün ile Suudi Arabistan arasındaki Hadise Sınır Kapısı kullanılarak Suudi Arabistan'a ve diğer Körfez ülkelerine yönelik taşımalarda daha iyi bir alternatif olacağını önermiştir.

Heyetler, ikili Anlaşmanın 3 üncü maddesinin 4 üncü paragrafına uygun olarak, her bir sürücü ve yardımcısı için 6 aylık çok girişli vize düzenlenmesi amacıyla ilgili makamlar nezdinde girişimlere devam etmeyi kararlaştırmışlardır.

Türk Heyeti, Dışişleri Bakanlığından aldığı bilgiye bağlı olarak, Suudi Arabistan topraklarında kalış için vize süresinin, gümrük işlemlerinin tamamlanmasını müteakip başlayacağını ve gümrük işlemlerinin tamamlandığı tarih ve saati gösteren bir belgenin sürücülere verileceğini belirtmiş ve bunun için Suudi Arabistan Heyetine teşekkürlerini sunmuştur.

Suudi Arabistan Heyeti, sonraki Karma Komisyon Toplantısı için Türk Heyetini Suudi Arabistan'a davet etmiştir. Toplantının kesin yer ve tarihi diplomatik kanallar aracılığıyla tespit edilecektir.

Toplantı, dostane ve sıcak bir atmosferde gerçekleşmiş, heyetler ulaşılan sonuçtan duydukları memnuniyeti ifade etmişlerdir.

Bu Tutanak, 20 Aralık 2011 tarihinde Ankara'da İngilizce iki orijinal nüsha halinde imzalanmıştır.

Türk Heyeti Adına

Suudi Arabistan Heyeti Adına

Talat AYDIN

Faisal bin Ali AL ZABIN